

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо контролю за обігом підакцизних товарів (алкогольних напоїв і тютюнових виробів) (реєстр. № 6545 від 06 червня 2017 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 05 грудня 2017 року (протокол № 66) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо контролю за обігом підакцизних товарів (алкогольних напоїв і тютюнових виробів)» (реєстр. № 6545 від 06 червня 2017 року), поданий народними депутатами України Кривенком В.В., Матейченком К.В. та Дзюбликом П.В. (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою адаптації законодавства України до законодавства ЄС в сфері регулювання виробництва і обігу тютюнових виробів, імплементації положень Протоколу про ліквідацію незаконної торгівлі тютюновими виробами для контролю за рухом і реалізацією тютюнових виробів митною територією України, обліку обсягів алкогольних напоїв та тютюнових виробів у суб'єктів господарювання, що провадять діяльність з їх виробництва та/або реалізації, запровадження в Україні світових практик контролю за рухом та реалізацією алкогольних напоїв та тютюнових виробів на території України, та боротьби з нелегальною торгівлею алкогольними напоями та тютюновими виробами.

Для досягнення мети авторами пропонується шляхом внесення змін до Податкового кодексу України запровадити автоматизовану систему контролю за обігом алкогольних напоїв «Електронна акцизна марка для алкогольних напоїв» та автоматизовану систему контролю за обігом тютюнових виробів «Електронна акцизна марка для тютюнових виробів».

Крім того, пропонується внести зміни до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і

плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», зокрема: посилити вимоги щодо ліцензування виробництва, імпорту та оптової торгівлі тютюновими виробами; розширити підстави для анулювання ліцензій на право виробництва, імпорту та оптової торгівлі тютюновими виробами. Також передбачено збільшення штрафів за порушення в сфері виробництва, зберігання, транспортування та реалізації тютюнових виробів.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8), органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19); єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент – Верховна Рада України, до повноважень якої належить прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85).

Відповідно до статті 3 Основного Закону людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Частинами першою та четвертою статті 42 Конституції України визначено, що кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом, а держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпечністю продукції та усіх видів послуг і робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів.

У підпункті 2.1 пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 5 лютого 2013 року № 1-рп/2013 Конституційний Суд України зазначив, що через законодавче регулювання правовідносин власності і підприємництва держава виконує конституційні обов'язки щодо відповідальності перед людиною за свою діяльність, забезпечення захисту прав усіх суб'єктів права власності і господарювання та захисту конкуренції у підприємницькій діяльності (частина друга статті 3, частина четверта статті 13, частина третя статті 42 Конституції України).

Згідно з Конституцією України кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори (частина перша статті 67).

Відповідно до пунктів 1, 8, 9 частини першої, пункту 1 частини другої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; основні обов'язки громадянина; правові засади і гарантії підприємництва; правила

конкуренції та норми антимонопольного регулювання; виключно законами України встановлюються система оподаткування, податки і збори.

Також, статтею 9 Основного Закону визначено, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

У цьому контексті основні положення Законопроекту також узгоджуються з міжнародними зобов'язаннями України. Так, відповідно частини сьомої статті 15 Рамкової конвенції Всесвітньої Організації з охорони здоров'я із боротьби проти тютюну (ратифіковано Законом України від 15 березня 2006 року № 3534-IV) кожна із сторін-учасниць зобов'язується ухвалити й здійснити подальші заходи, у тому числі у відповідних випадках ліцензування, для контролю чи регулювання виробництва й розподілу тютюнових виробів з метою запобігання незаконній торгівлі.

Цією ж Конвенцією визнано, що кожна сторона-учасниця Конвенції приймає або зміцнює законодавство з відповідними санкціями та виправними заходами, спрямоване проти незаконної торгівлі тютюновими виробами, у тому числі підробленими та контрабандними сигаретами (пункт в частини четвертої статті 15).

Відповідно до частини II Протоколу про ліквідацію незаконної торгівлі тютюновими виробами, який було прийнято 12 листопада 2012 року до Рамкової конвенції із боротьби проти тютюну, загальними зобов'язаннями держав-учасниць є, зокрема, прийняття і здійснення ефективних заходів з контролю і регулюванню ланцюга поставок тютюнових виробів; виявлення, розслідування і здійснення судового переслідування випадків незаконної торгівлі тютюновими товарами; розробка необхідного нормативно-правового регулювання ліквідації незаконної торгівлі тютюновими виробами, а також співпраця за для реалізації цих завдань.

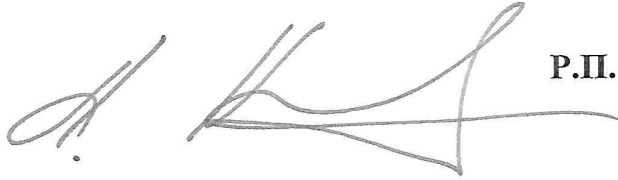
Крім того, положеннями Протоколу визначено, що держави-учасниці зобов'язуються приймати будь-які необхідні заходи відповідно до свого національного законодавства щодо підвищення ефективності роботи своїх компетентних органів і служб, в тому числі митних органів та поліції, відповідальних за попередження, протидію, виявлення, розслідування, судове переслідування та ліквідацію всіх форм незаконної торгівлі тютюновими виробами (пункт в частини першої статті 4).

У Рішенні від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002 Конституційний Суд України зазначив, що Конституція України як головне джерело національної правової системи є також базою поточного законодавства. Вона надає можливість урегулювання певних суспільних відносин на рівні законів, які конкретизують закріплені в Основному Законі положення (абзац перший підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини).

Прийняття законів Конституція України відносить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо контролю за обігом підакцизних товарів (алкогольних напоїв і тютюнових виробів) (реєстр. № 6545 від 06 червня 2017 року), поданий народними депутатами України Кривенком В.В., Матейченком К.В. та Дзюбликом П.В., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes. The signature is positioned to the right of the text 'Голова Комітету' and to the left of the printed name 'Р.П. КНЯЗЕВИЧ'.

Р.П. КНЯЗЕВИЧ